

Δημήτρης Στεργίου: Όταν η Πεντέλη δεν το βάζει κάτω

Η συνέντευξη παραχωρήθηκε στη **Μαρία Αθανασίου**, «Καθημερινή» 30.07.2018. Οι φωτογραφίες του **Βαγγέλη Ζαβού**.

Έχουμε συνηθίσει να τον βλέπουμε στην πρώτη γραμμή κάθε φορά που ένα πύρινο μέτωπο κατατρώει λίγο ακόμα από το πράσινο που έχει μείνει στην Πεντέλη – είτε σκαρφαλωμένο σε κάποιο όχημα πυρόσβεσης, είτε στο συντονιστικό κέντρο να δίνει οδηγίες, είτε μπροστά στις κάμερες να ενημερώνει για την κατάσταση. Ο Δημήτρης Στεργίου είναι ο δήμαρχος που έχει ταυτιστεί περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο άρχοντα της τοπικής αυτοδιοίκησης με την πολιτική προστασία, την πυροπροστασία και την πυρασφάλεια σε έναν από τους λίγους εναπομείναντες «πνεύμονες» της Αττικής.

Γνωρίζει πολύ καλά το «βουνό» και έχει δεσμευτεί να συνεχίσει να προσπαθεί, όχι μόνο για να σωθεί από τις φλόγες, αλλά και για να ξαναπρασινίσει. Εβδομήντα μέτρα από το σπίτι του, στο Νταού Πεντέλης, ξεκίνησε η φωτιά που έφτασε να κάνει στάχτη την Ανατολική Αττική και να στερήσει τη ζωή από δεκάδες ανθρώπους πριν από λίγες ημέρες. «Η φωτιά εξελίχθηκε αστραπιαία», μου λέει. «Πρώτη φορά εγώ, με τόση εμπειρία, βλέπω φωτιά να εξαπλώνεται τόσο αστραπιαία». Ήταν εκεί όταν, λόγω και των ισχυρών ανέμων, οι φλόγες «έφυγαν» με κατεύθυνση προς τη Ραφήνα, το Μάτι, το Κόκκινο λιμανάκι και

τον Νέο Βουτζά. Πώς όμως φτάσαμε σε αυτή την καταστροφή; «Η φωτιά βρήκε πολλή καύσιμη ύλη, επειδή είχε λειτουργήσει καλά η φυσική αναδάσωση και κινήθηκε γρήγορα λόγω των ανέμων, με αποτέλεσμα η λαίλαπα να είναι ταχύτατη και να απελευθερώνει μεγάλο θερμικό φορτίο». Δεν χρειάζεται καν να τον ρωτήσω τι θα πρέπει να μας προβληματίσει έπειτα και από αυτή την τραγωδία. «Με δείκτη επικινδυνότητας τέσσερα δεν παίζουμε. Η διαδικασία της πρόληψης πρέπει να λειτουργεί άσφουγα. Είναι καιρός να αντιληφθούμε ότι, στην Αττική τουλάχιστον, οι πυρκαγιές δεν αφορούν πια τα δάση στα βουνά-τα μόνα δάση που έχουν μείνει είναι μέσα στον οικιστικό ιστό. Άρα πρέπει να αλλάξουν οι προτεραιότητες, δεν πηγαίνουμε να κατασβέσουμε τη φωτιά, αλλά προτεραιότητα αποτελεί να σώσουμε τους ανθρώπους». Τι θα πρέπει να γίνει στο μέλλον; «Η πρόληψη δεν είναι αφηρημένη έννοια. Έχεις ως δήμος κέντρο επιχειρήσεων που λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως; Έχεις ασύρματη επικοινωνία με όλους τους εμπλεκόμενους στη φάση της πρόληψης; Αυτοί που υλοποιούν την επιτήρηση και την άμεση επέμβαση ελέγχονται από κάποιο κέντρο επιχειρήσεων, ώστε άμεσα η πληροφόρηση να φτάνει στους πολίτες; Γιατί οι

πολίτες εμφανίστηκαν απληροφόρητοι, η φωτιά ήταν δίπλα τους και δεν το ήξεραν, επειδή δεν υλοποιήθηκε κάποια διαδικασία διάχυσης της πληροφορίας. Τρίτον, έχεις κόψει τα χορτάρια παντού και κυρίως μέσα στον οικιστικό ιστό; Τέταρτον, έχεις στελεχωμένα τα οχήματα άμεσης επέμβασης; Εμείς το Νταού το γλιτώσαμε γιατί τα οχήματα των εθελοντικών κλιμακίων της Πεντέλης, της Ραφήνας και του ΣΠΑΠ ήρθαν σε 7 λεπτά. Απαιτείται γενική επανασχεδίαση του θεσμικού πλαισίου πολιτικής προστασίας. Ο συντονισμός στο πεδίο των επιχειρήσεων είναι σχεδόν ανύπαρκτος. Ποιος συντονίζει; Η Πυροσβεστική, η Πολιτική Προστασία, το υπουργείο, η Περιφέρεια, η τοπική αυτοδιοίκηση, ο δήμος; Υπάρχει ένα κενό συντονισμού. Πρέπει να αποφασίσουμε τη δημιουργία ενός νέου φορέα, ενός υπουργείου Πολιτικής Προστασίας που θα έχει τον απόλυτο έλεγχο και τον συντονισμό για την αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης».

Είμαστε στην κορυφή του Αστεροσκοπίου με τις πλαγιές του βουνού γύρω μας. «Η Πεντέλη έχει ανάγκη από πολύ καλή πολιτική προστασία», συνεχίζει. Πιστεύει όμως ότι υπάρχει ελπίδα: «Η Πεντέλη αυτή τη στιγμή είναι η προσωποποίηση της ελπίδας, για πολλούς λόγους. Κατ' αρχάς "δουλεύει" η φυσική αναδάσωση. Επίσης, μέσω της συνεργασίας με τον ΣΚΑΪ, από το 2004 φυτεύτηκαν κάθε χρόνο 60.000-70.000 δενδρύλλια και στον Κοκκιναρά έχουν αναπτυχθεί πολύ. Βέβαια, οι μεγάλες πλαγιές που είναι μακριά από τον οικιστικό ιστό χρειάζεται να δεντροφυτευτούν, γιατί έχουν καεί τρεις φορές. Το θετικό είναι ότι η Πεντέλη έχει τεράστιο υδροφόρο ορίζοντα». Συνεχίζουμε τον περίπατό μας στο βραχύδες έδαφος, ενώ ο αέρας σηκώνει σύννεφα σκόνης τριγύρω. Σκέφτομαι ότι, παρά τη συχνή τηλεοπτική του παρουσία, λίγα ξέρουμε για τον ίδιο και η κουβέντα μας γυρίζει στο παρελθόν του.

Βοσκός και λατόμος

«Γεννήθηκα στην Πεντέλη στο τέλος της δεκαετίας του 1940 και μεγάλωσα στις καλύβες των Σαρακατσαναίων αυτόχθονων κατοίκων, οι οποίοι ήρθαν εδώ τον 17ο αιώνα ως γιδοβοσκοί στη Μονή. Ήμασταν πέντε παιδιά, τέσσερα αγόρια και ένα κορίτσι. Υπήρχε πολλή φτώχεια. Από 6 χρονών έβοσκα γίδια. Τη δεκαετία του 1950, η Πεντέλη ήταν το κύριο παραθεριστικό κέντρο της Αθήνας και το καλοκαίρι έρχονταν με αντίσκηνα 30.000-40.000 κόσμος. Εμείς τους πουλάγαμε αυγά, γιαούρτια, γκλίτσες. Δεκατριών χρονών άρχισα να δουλεύω ως λατόμος τους καλοκαιρινούς μήνες στα λατομεία της Πεντέλης. Τον χειμώνα κόβαμε κουκουνάρια από τα δέντρα και τα πουλάγαμε στις ταβέρνες, για τις μασίνες. Λίγο πριν τελειώσω το δημοτικό, ήρθε στο σπίτι ο δάσκαλός μου και είπε στη μάνα μου να με αφήσει να πάω στο γυμνάσιο, γιατί ήμουν πολύ καλός μαθητής. Βέβαια, το θέμα ήταν να είχε κανείς τις 6,40 δραχμές που κόστιζε το εισιτήριο πηγαίνελα με το λεωφορείο στο Χαλάνδρι

όπου λειτουργούσε γυμνάσιο. Δώσαμε 17 παιδιά από την Πεντέλη εξετάσεις για το γυμνάσιο και πέρασα μόνο εγώ. Φοίτησα στο γυμνάσιο Χαλανδρίου έξι χρόνια με πολλές δυσκολίες, κυρίως στο ανεβοκατέβασμα. Ευτυχώς υπήρχαν φορτηγά που έφερναν μαρμαρόσκονη από το Μουζάκι, οπότε πήγαινα και με αυτά, και αργότερα με ποδήλατο».

Εύελπις, στρατιωτικός και προπονητής ιππασίας

«Στην τελευταία τάξη του γυμνασίου έκανα κοπάνα με έναν συμμαθητή μου. Πήγαμε στο Ρεξ και είδαμε δύο ταινίες και ένα ντοκιμαντέρ που έδειχνε τη ζωή ενός εύελπιδος, το κρεβάτι του με τα άσπρα σεντόνια, τη στολή και το σπαθί του. Εντυπωσιάστηκα. Γύρισα στην Πεντέλη, πήγα στο αστυνομικό τμήμα και υπέβαλα αίτηση στη Σχολή Ευελπίδων και στη Σχολή Εμποροπλοιάρχων. Πέρασα δεύτερος στην πρώτη και όγδοος στην άλλη. Έτσι άλλαξε η ζωή μου. Μπήκα στη Σχολή Ευελπίδων και ήμουν από τους πρώτους μαθητές. Η σχολή αυτή ήταν ιερός χώρος για μένα. Ένα άγουρο βλαχόπουλο το σφυρηλάτησε, του έδωσε αρχές, οργάνωση, διοικητικές ικανότητες. Έμεινα εκεί τέσσερα χρόνια και μετά άρχισα να γυρίζω την Ελλάδα. Και πάλι ήμουν πολύ τυχερός, γιατί βρέθηκα να έχω πολύ καλές επιδόσεις στην ιππασία και με έστειλαν στη Γαλλία με χρήματα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Έμεινα στη Γαλλία, στην Εθνική Σχολή Ιππασίας, όπου τελείωσα το τμήμα καθηγητών ιππασίας. Συμμετείχα στο γαλλικό πρωτάθλημα, στο cross country και γυρίζοντας στην Ελλάδα ανέλαβα προπονητής της Εθνικής Ελλάδος του μοντέρνου πεντάθλου και γύρισα όλο τον κόσμο. Όταν επέστρεψα από το εξωτερικό, εργάστηκα σε όλα τα ιπικά κλαμπ ως προπονητής ιππασίας με άδεια από το υπουργείο Εθνικής Αμυνας. Όταν έγινα ταγματάρχης, τέθηκε το θέμα της καριέρας και έφυγα από την Αθήνα, πήγα στο Λιτόχωρο, στη Σχολή Πολέμου στη Θεσσαλονίκη, διοικητής επιλαρχίας αρμάτων στην Αλεξανδρούπολη, διευθυντής επιχειρήσεων Αιγαίου και στη συνέχεια μετατέθηκα, όταν έπεσε το Τείχος, στη Σόφια ως στρατιωτικός ακόλουθος. Όταν γύρισα στην Ελλάδα, αισθανόμουν ότι ο στρατός με έπνιγε. Αποστρατεύτηκα στα 46 μου με τον βαθμό του ταξίαρχου. Μετά την αποστρατεία μου είχα την τύχη και την τιμή να προσληφθώ ως προπονητής στο Ιππικό Κλαμπ της Εκάλης, ένα από τα καλύτερα της Ελλάδας. Τότε ασχολήθηκα και με τις αγοραπωλησίες αλόγων από όλο τον κόσμο».

Στην τοπική αυτοδιοίκηση

«Κάποια στιγμή οι φίλοι μου στην Πεντέλη με ώθησαν να ασχοληθώ με τα κοινά. Έβαλα υποψηφιότητα το 1998 για κοινοτάρχη. Εξελέγην με την πρώτη και από τότε είχα την τύχη να εκλέγομαι για πέντε συνεχείς φορές – υπηρέτησα και έξι συνεχείς

θητείες στον Σύνδεσμο Προστασίας και Ανάπλασης Πεντελικού. Αν με ρωτήσετε σήμερα ποιο είναι το επάγγελμά μου από αυτά τα 10-15 που έκανα, θα πω απερίφραστα προπονητής ιππασίας και δήμαρχος. "Εκλεψα" από τον στρατό την εκπαίδευση, την οργάνωση, τη διοίκηση, την αυτοπειθαρχία, την εργατικότητα και τα εφόδια στη ζωή του δημάρχου, που είναι σκληρή. Από όλες τις δουλειές που έκανα είναι η σκληρότερη, γιατί έχει πολύ ψυχικό πόνο και φθορά».

Πατέρας, παππούς, δήμαρχος

«Έχω μία κόρη, τη Βίκυ, και τρία εγγόνια. Είναι η επένδυση της ζωής μου, γιατί όλα τα άλλα χάνονται κάποια στιγμή. Επίσης δίνω αξία στην υστεροφημία.

Η δική μου είναι: πατριώτης, επαγγελματίας, αυτοδημιούργητος, κυρίως όμως αδιάφθορος. Ό,τι έκανα το έκανα με διάθεση εγωιστικού πρωταθλητισμού, δεν υπήρξε σχολή που να πήγα και να μην ήμουν πρώτος, δεν υπάρχει δουλειά που να κάνω και να μη δίνω 24 ώρες το 24ωρο στον σκοπό. Έρχομαι στο γραφείο στις 05.45 και φεύγω αργά το απόγευμα. Πηγαίνω κάθε μέρα γυμναστήριο, αν δεν πάω, αρρωσταίνω. Θεωρώ ότι είμαι ο δήμαρχος του νόμου και του καθήκοντος και πιστεύω ότι έτσι πρέπει να είναι όσοι κάθονται σε αυτές τις καρέκλες, να είναι δήμαρχοι του νόμου, του καθήκοντος και πάνω από όλα του ανθρώπου και του περιβάλλοντος. Έχω πει ότι θα πάω από το δημαρχείο στο κοιμητήριο, αλλά αυτό είναι θέμα του Θεού και του ψηφοφόρου».